

Beleidsplan gedrag

OBS de Dubbelburg 2022 - 2023

de Dubbelburg
openbare basisschool

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Anti-pestprotocol	
- preventief beleid	3
- curatief beleid	5
- stappenplan	8
- evaluatie	9
- vertrouwenspersoon	9
Sociaal-emotionele ontwikkeling	11
Gedragsprotocol	13

Inleiding

Voor u ligt het gedragsbeleid van openbare basisschool de Dubbelburg, locaties Valkenhorst en Duyfrak te Valkenburg (ZH). De Wet Sociale Veiligheid (WSV) op school verplicht scholen zorg te dragen voor de sociale veiligheid op school en een beleid te voeren gericht op de aanpak van pesten.

OBS de Dubbelburg gebruikt de methode Kanjertraining om een doorgaande lijn in het aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling te waarborgen. Hierin komt de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling en het pedagogisch handelen van de leerkracht naar voren. Door de hele school worden de uitgangspunten van de Kanjertraining gehanteerd en geven wij onze leerlingen handvatten om te kunnen samenwerken, conflicten op te lossen en zelfredzaam te zijn.

Dit beleidsplan geeft inzicht in de wijze waarop OBS de Dubbelburg zorg draagt voor de sociale veiligheid binnen haar school en hoe wij dit als school waarborgen, monitoren en evalueren.

1. Preventief beleid

De Dubbelburg

De Dubbelburg vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden. Pas als een kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. In ons onderwijs staat het kind centraal. Wij vinden het belangrijk dat kinderen kunnen leren in een veilige leeromgeving, waarin ze continu uitgedaagd worden om zichzelf verder te kunnen ontwikkelen. Specifiek binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen zijn respect, vertrouwen en veiligheid de belangrijkste kenmerken. Voor de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen werken wij met de Kanjertraining en ZIEN. Om de sociaal-emotionele ontwikkeling te monitoren vullen leerkrachten en leerlingen (vanaf groep 5) de digitale vragenlijsten van ZIEN in. In de leerlinglijst komen de aspecten zelfvertrouwen, werkhouding, relatie met de leerkracht, relatie met andere leerlingen en schoolbeeld aan bod.

Kanjertraining

De Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in de groepen. Vertrouwen is de basis voor het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. Kinderen leren in de Kanjertraining heel duidelijk om zelf problemen op te lossen, maar lukt dit niet dan zijn wij er als leerkrachten om ze te helpen. De school heeft een open karakter en wil graag samen met ouders een oplossing vinden bij gedragsproblemen. De belangrijkste doelen van de Kanjertraining zijn:

- het aanbieden van eenvoudige, duidelijke regels die kinderen houvast bieden

- handvatten geven in sociale omgang situaties
- uitgaan van een positieve levensvisie en oplossingsgericht denken
- positief denken over zichzelf en anderen

De basisregels van de Kanjertraining zijn:

- * We vertrouwen elkaar
- * We helpen elkaar
- * We werken samen
- * We hebben plezier
- * We doen mee

In groep 1 t/m 8 werken wij wekelijks met de Kanjertraining. Als daar aanleiding toe is wordt er vaker een Kanjerles gegeven.

Vanaf groep 3 worden er gezamenlijke klassenregels afgesproken. Deze regels worden door alle kinderen ondertekend en wordt opgehangen in het lokaal. Onze school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt. Deze zijn in ieder lokaal zichtbaar opgehangen, eveneens als de

petten die staan voor het gedrag dat kinderen vertonen. Kinderen worden zich bewust van hun eigen gedrag en dat ze voor bepaald gedrag kiezen.

- Witte pet: Hij/zij is tevreden met zichzelf, komt voor zichzelf en anderen op en weet wanneer het tijd is om weg te lopen.

- Rode pet: neemt niemand serieus, ook zichzelf niet. Hij/zij lacht overal op, kan meelopen en versterkt hierdoor het gedrag van anderen.

- Gele pet: heeft een negatief zelfbeeld en komt niet voor zichzelf of anderen op.

- Zwarte pet: vindt zichzelf geweldig en kan anderen pesten. Maar wij gedragen ons meestal met meerdere petten op. We willen met de Kanjertraining bereiken dat alle kinderen zich gaan gedragen met de witte pet

eronder. Elk met zijn eigen karakter als basis.

We hanteren een aantal kernpunten binnen de Kanjerlessen

1. We houden ons aan de (Kanj)ersafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen, bij voorkeur met je ouders of leerkracht
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. Wij maken onderscheid tussen *onvermogen* en *onwil*:
 - 6a. Is er sprake van *onvermogen*, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - 6b. Is er sprake van *onwil*, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
7. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Motor en benzine: alles wat aandacht krijgt, groeit

Benzine staat symbool voor de aandacht die gegeven wordt aan vervelend of niet prettig gedrag. Het vervelende gedrag is de motor. Als we benzine (aandacht) blijven geven aan de motor (het vervelende gedrag), zal de motor door blijven gaan. Door op deze wijze uitleg te geven hoe gedrag (onbedoeld) in stand gehouden wordt, leren de kinderen sociale verantwoordelijkheid te nemen en ervoor te kiezen geen benzine meer te geven.

2. Curatief beleid: wat doen we als het toch mis gaat?

Het is heel normaal dat kinderen af en toe 'last' hebben van elkaar. Dit gebeurt thuis en op school. Dit zijn voor kinderen allemaal leermomenten. Ze moeten leren om te gaan met eigen behoeftes en die van anderen. Ze zullen eigen grenzen en wensen moeten leren aangeven. De definitie van pesten op school luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen." Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is er sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, regelmatig of een keer per week. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen gebruiken het internet of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen (zie Nederlands Jeugdinstituut).

Enkele voorbeelden van pesten zijn:

- altijd een bijnaam gebruiken
- opmerkingen maken over die persoon
- een klasgenoot telkens weer ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren en negeren
- na schooltijd opwachten, schoppen, slaan
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van de gepeste gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen
- pesten via social media

Vuistregels van de Kanjertraining zijn

- Jij zit in een klas met kinderen die te vertrouwen willen zijn. We leren kinderen om rustig aan te geven dat ze ergens last van hebben en te vragen of de ander wil stoppen.
- Een motor kan niks beginnen als het geen benzine krijgt. Word dus niet boos, ga niet huilen, ga niet in discussie. Laat de klasgenoot die vervelend doet kletsen, en ga samen met een klasgenoot die je vertrouwt iets anders doen.

Begeleiding op groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden, als dat nodig is, ondersteund door de vertrouwenspersoon/kindercoach die eventueel buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat. Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- pesten aan de orde stellen in de klas, bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.

- kanjertraining curatief inzetten
- als er voldoende vertrouwen is in de klas: als een leraar met de klas spreekt over pesten, wordt de pestsituatie als uitgangspunt genomen. Hierbij is het van belang dat de gepeste en de pester(s) hiervoor toestemming hebben gegeven. Als er onvoldoende vertrouwen is in de klas: als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
- via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

Begeleiding van de gepeste leerling

Kinderen die worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel kind gaat zelf pestgedrag vertonen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, of op zelfverdediging gaan goede interventies.

- Medeleven tonen en luisteren en vragen; hoe en door wie wordt hij/zij gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het gepeste kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen/ benoemen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog kan toenemen.

Begeleiding van de pester

Er wordt met de pester een probleemoplossend gesprek gevoerd om vervolgens de gevoeligheid voor wat de pester met het slachtoffer uithaalt te vergroten. Dit wordt gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. Het advies is om de pester de gelegenheid te geven om zijn leven te verbeteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat zijn/haar gedrag betekent (inhoudt) voor het gepeste kind.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten het gepeste kind heeft.

- Pesten is verboden in en om school; wij houden ons aan die regel; straffen als het kind wel pest en belonen als het kind zich aan de regels houdt.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en met elkaar overleggen. Inleven in het kind. Wat is de oorzaak van het pesten?*
- Zoeken van een sport of club, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp; sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- *een problematische thuissituatie*
- *voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)*
- *voortdurend in een niet-passende rol worden geduwd*
- *voortdurend met elkaar de competitie aangaan*
- *een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt*

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met het kind.
- Als het pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer dan contact te maken met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Ouders kunnen de wijkagent inschakelen wanneer dit nodig is.
- Pesten op school kunt u het best direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een teamsport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pester(s)

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Contactpersonen

- vertrouwenspersoon school
- GGD Hollands Midden
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Directie OBS De Dubbelburg

3. Stappenplan

Vooraf: iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1: De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijk voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de ib'er op de hoogte stellen. KOK wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m toezicht op het plein.

Stap 2: De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt de eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3: In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt dit teruggekoppeld naar de ouders van de pester. Er worden mededelingen gedaan m.b.t de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4: Gesprek met pester en gepeste. Is het gelukt om de afspraken na te komen? Ja → dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.

Nee → analyse opstellen waardoor het mis is gegaan. Leerkracht overlegt met IB. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. KOK wordt hiervan op de hoogte gesteld, Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5: Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan IB. Zijn de effecten positief: langzaam afbouwen. Is er geen effect: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden. Opmerkingen:

1. alle concrete afspraken en acties worden door de leerkracht vastgelegd in Parnassys.
2. acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
3. bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Eventueel kan er besloten worden om stap 6 te ondernemen:

Stap 6: Een gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit vooral als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of IB. De leerkracht van de groep is op de avond aanwezig. Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib, directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7: Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8: De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het bevoegd gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester in gang kan worden gezet (zie schorsings- en verwijderingsprotocol).

4. Evaluatie

Dit anti-pestprotocol is door team, directie en MR vastgesteld op 07-12-2022 en wordt om de vier jaar geëvalueerd.

5. Vertrouwenspersoon/anti-pestcoördinator

Voor de meest recente vertrouwenspersonen wordt u doorverwezen naar de schoolgids. De volgende taken zijn overgenomen vanuit Stichting School en Veiligheid (www.schoolenveiligheid.nl) en worden door de anti-pestcoördinator uitgevoerd ten behoeve van het anti-pestbeleid:

1. opvang van leerling/ouder/collega
 - Opvangen van de leerling/ouder/collega

- Luisteren naar wat de betreffende persoon te vertellen heeft
2. De situatie in kaart brengen:
- Vragen wat de leerling/ouder/leerkracht al zelf gedaan heeft
 - Duidelijk maken wat de rol van de vertrouwenspersoon is.
3. Zoeken naar en begeleiden bij oplossingen:
- vragen hoe de gewenste situatie eruit ziet
 - uitleg geven over hoe op school een (pest)probleem wordt aangepakt.
 - In kaart brengen hoe de gewenste situatie bereikt kan worden.
 - Acties ondernemen om het pestprobleem op te lossen.
 - Schriftelijk vastleggen van ondernomen acties en gemaakte afspraken met betrokkenen.
4. Nazorg:
- Nagaan of de afspraken zijn nagekomen en ongewenst gedrag gestopt is.
5. Verwijzen:
- In geval van strafbare feiten de ouders/collega's of meerderjarige leerling adviseren naar de politie te gaan.
 - Mocht het gesprek tussen het aanspreekpunt en de leerling/ouder/collega niet naar tevredenheid verlopen of niet tot het gewenste resultaat leiden, attendeer de persoon op de klachtenregeling. Hierna kan de directie eventueel het bestuur inschakelen.
 - Wanneer de directie en het bestuur het probleem niet naar tevredenheid oplossen, is er de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de klachtencommissie.

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Kinderen gaan zich gaandeweg steeds meer vergelijken met anderen en leren zichzelf hierdoor beter kennen. Ze leren zich steeds beter in te leven in anderen en conflicten op te lossen. Tenslotte maken ze zich sociale normen en waarden eigen. Voorwaarde voor deze sociale ontwikkeling: emotioneel veilig voelen! Dit wordt gevormd door een warme, ondersteunende en responsieve houding en een positief groepsklimaat.

4 - 7 jaar

Kleuters krijgen steeds meer besef van een eigen ik. Ze leren eigen emoties en die van anderen kennen. Empathie staat nog in de kinderschoenen, kinderen denken dat anderen dezelfde emoties hebben. Waarden en normen beginnen zich net te ontwikkelen, goed en slecht zijn nog vage begrippen. Door afspraken en regels leren ze wat wel en niet mag en leren ze zich in bepaalde situaties beheersen. Het opbrengen van empathie en zelfbeheersing zijn belangrijk in sociale contacten en vriendschappen die de kinderen in deze ontwikkelingsfase steeds meer aangaan. Vriendschappen zijn nog oppervlakkig en vooral functioneel. Fantasie en werkelijkheid lopen soms nog door elkaar heen. Ze begrijpen nog niet alles en gebruiken hun fantasie om de ontbrekende kennis aan te vullen. Hierdoor voelen ze zich veilig, maar fantasie kan tegelijk ook bang maken. Emoties van kleuters kunnen nog sterk wisselen.

7 - 10 jaar

In deze leeftijdscategorie zijn vriendschappen erg belangrijk. Dat is omdat de wederzijdse acceptatie ze het gevoel geeft ergens bij te horen. Ze spelen vooral met kinderen van hetzelfde geslacht. Combinaties kunnen in het begin nogal eens wisselen, kinderen zijn nog aan het uitzoeken met wie ze het best kunnen opschieten. Kinderen vergelijken zich steeds meer met elkaar, nu ook op competitief niveau. Ze ontwikkelen hierdoor echt een eigen identiteit en kunnen beter reflecteren op zichzelf. Kinderen kunnen zich beter in anderen verplaatsen, waardoor ze ook beter kunnen omgaan met conflicten en regels. Door het competitieve element en het ontwikkelen van een eigen identiteit kunnen pesten en buitensluiten in deze leeftijd ook meer een rol gaan spelen.

In het begin van deze leeftijdscategorie worden regels gewoon toegepast. Later zijn kinderen meer benieuwd naar de bedoeling achter regels. Emotioneel gezien worden kinderen steeds stabiel.

10 - 12 jaar

Deze kinderen zijn erg gericht op leeftijdsgenoten. Ze willen positief beoordeeld worden door hun klasgenoten en proberen zich te onderscheiden. Tegelijkertijd willen ze ook dat de groep hen accepteert. Ook het vergelijken van anderen blijft in deze leeftijdscategorie sterk aanwezig. Ze zijn hierin wel kritischer, ze kijken ook

naar hoe ze niet willen zijn. De groep is op deze leeftijd belangrijk om zich veilig te voelen. Ook loyaliteit in vriendschappen wordt belangrijker.

De tegenstrijdige behoefte om zich enerzijds te willen onderscheiden en anderzijds om erbij te horen, kan zorgen voor pesten, machtsuitoefeningen en groepsdruk. Met de identiteitsontwikkeling neemt ook de behoefte aan privacy, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid toe. Kinderen gaan meer nadenken over levensvragen, normen en waarden. In gesprek hierover kunnen ze sociaal wenselijke antwoorden geven. Wanneer het gaat over regels van volwassenen zijn ze hier wel kritisch op.

Bij de start van de puberteit beginnen ook de sociaal-emotionele veranderingen. In combinatie met hormonale veranderingen kan dit zorgen voor wat mindere emotionele stabiliteit en minder zelfvertrouwen.

Schorsings- en verwijderingsprotocol

OBS De Dubbelburg

2022 - 2023

de Dubbelburg
openbare basisschool

*Geschreven door Dorien Tromm, MSc
08-12-2022*

Stappenplan ongewenst gedrag

In dit protocol gaat het om ongewenst, grensoverschrijdend gedrag bij leerlingen. Het doel van ingrijpen bij incidenten is ongewenst gedrag direct te doen stoppen en ernstige voorvallen te doen voorkomen. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan fysieke agressie/geweld, verbale/schriftelijke agressie/geweld, vernieling/vandalisme. Ook het veelvuldig niet luisteren kan bijdragen aan een onveilig klimaat en kan als ongewenst gedrag beschouwd worden. Elke situatie van grensoverschrijdend gedrag staat op zichzelf en vraagt een eigen afweging en aanpak.

Stap 1:

De leerkracht neemt pedagogische maatregelen om het gedrag van de leerling te corrigeren.

1. eerste keer waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven. Praat vanuit de ik-vorm. Hierbij kunnen ook preventieve maatregelen genomen worden zoals het wegleggen van storende materialen.
2. tweede keer waarschuwen en opnieuw het gewenste gedrag aangeven. Benoem hierbij dat dit de tweede waarschuwing is en wat de consequentie bij de derde waarschuwing is.
3. bij de derde keer waarschuwen volgt er een kleine sanctie (time- in). Denk aan: bij het bureau zitten, 1x binnen blijven in de pauze, tafel verschuiven, andere plek in het lokaal, korte schrijfpdracht, nablijven. Belangrijk hierbij is een kort gesprek met de leerling over het gedrag. Ouders hoeven hier niet over geïnformeerd te worden.

Wanneer kleine sancties niet of onvoldoende effect hebben op het gedrag:

4. De leerling gaat een half uur de klas uit en wordt met werk in een andere (vaste) klas neergezet. De ouders worden hier per mail van op de hoogte gebracht.
5. De leerling gaat een uur de klas uit en wordt met werk in een andere (vaste) klas neergezet. De ouders en IB worden per mail op de hoogte gesteld.

Wanneer incidenten structureel gedrag worden, wordt overgegaan naar stap 2. Ook kan stap 1 overgeslagen worden indien gedrag van zodanige aard is. Dit gebeurt in overleg met directie en IB.

Stap 2

Er vindt een gesprek tussen leerling, leerkracht, intern begeleider en ouders plaats waarin afspraken gemaakt worden over het gewenste gedrag, beloningen en strafmaatregelen.

De leerkracht zorgt voor een regelmatige terugkoppeling naar ouders.

Na een periode van 2 maanden wordt het gedrag geëvalueerd met ouders/leerkracht en IB. Alle afspraken, gespreksverslagen en terugkoppelingen worden in Parnassys

genoteerd. Verwijs in het gesprek terug naar de smileyposter van de Kanjertraining: *keurt u als ouder dit gedrag goed? Wilt u dat uw kind morgen weer zo reageert?* Als ouders aangeven het gedrag af te keuren, kunnen ze dit duidelijk bij hun kind aangeven. In praktijk blijkt dat de samenwerking tussen ouders en leerkrachten erg van belang is bij het verbeteren van het gedrag.

Voorbeelden van consequenties op school:

- excuusbrief/gesprek met betrokkenen
- vergoeden van schade
- een dagdeel uit de klas en met werk in een andere klas zitten. De ouders, IB en directie worden hiervan op de hoogte gebracht.
- laat het kind meedenken in bepalen van straf/beloning.

Wanneer het gesprek niet effectief geweest is, wordt er na 2 maanden (of eerder) overgegaan naar stap 3. Dit gebeurt in overleg met directie en IB.

Stap 3

Gesprek met leerling, leerkracht, IB, directie, ouders waarin concrete afspraken gemaakt worden. Deze afspraken gaan over het gewenste gedrag en de consequentie bij grensoverschrijdend gedrag.

De leerkracht houdt een logboek bij in Parnassys/Drive. Aan het eind van elke week vindt er een gesprek plaats met gedragsspecialist/IB. Na dit gesprek wordt een terugkoppeling naar ouders gegeven.

Na 3 schoolweken is er een eindevaluatie met betrokkenen. Alles wordt in Parnassys geregistreerd.

- De leerling gaat een dag de klas uit en wordt met werk in een andere klas neergezet. De ouders, IB en directie worden hiervan op de hoogte gebracht.
- als time-out kan de leerling bij de directeur geplaatst worden. Bij afwezigheid van directie zal er een plaatsvervangend personeelslid hiervoor aanwezig moeten zijn. Dit wordt in het bovenstaande gesprek meegenomen.
- wanneer ouders adviezen afwijzen en niet mee willen werken, neemt IB contact op met externe instanties.

Voorbeeld consequentie:

- twee weken iedere dag half uur langer op school om bijv extra werk/powerpoint te maken.

Wanneer gedrag bedreigend wordt voor de school, de klasgenoten of voor de leerling zelf, wordt overgegaan naar stap 4.

Stap 4:

Gesprek met leerling, leerkracht, externen, IB, directie, ouders waarin concrete afspraken gemaakt worden. Alleen leerlingen van groep 6 - 8 mogen hierbij aanwezig zijn.

- Leerling krijgt time-out en wordt een week in een andere groep geplaatst. Er wordt een plan gemaakt met daarin alle gemaakte afspraken over het tijdelijk werken in een andere groep. Dit plan wordt door school, ouders en leerling ondertekend. In overleg met de intern begeleider wordt gekeken naar een passende klas voor de leerling. Er is deze week geen contact met de eigen groep.
- In de nieuwe groep wordt negatief gedrag genegeerd door de leerkracht/klasgenoten.
- De leerkracht van de nieuwe groep bespreekt in de klas de reden dat deze leerling in de groep geplaatst is. Ouders van beide groepen worden niet ingelicht.
- De leerkracht van de groep waar de leerling tijdelijk geplaatst is houdt een logboek bij.
- Laat de leerling zien dat hij/zij zich aan gedragsregels van de school kan houden, wordt hij/zij na een week teruggezet in eigen groep.
- Aan het eind van deze week is er een gesprek met leerkrachten en IB. IB draagt zorg voor terugkoppeling naar alle betrokkenen.

Wanneer er een volgend ernstig incident plaats vindt, of wanneer een incident zo ernstig is, wordt overgegaan tot schorsing. Volgens de wettelijke regeling van Openbaar Onderwijs zijn dit de gronden voor schorsing:

- ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt voor de orde, rust, veiligheid.
- ernstig wangedrag van ouders van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust, veiligheid.
- een andere grond die het in het belang van de school dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet op school komt.

Voorbeelden gedrag dat leidt tot schorsing:

- herhaaldelijke driftbuien/mishandeling van medeleerling.
- bedreiging van medeleerling of medewerker van school
- opzettelijke vernieling
- herhaaldelijke les verstoringen, wangedrag tov leerkrachten/leerlingen, diefstal, beroving, afpersing, bedreiging, geweldpleging, gebruik alcohol/drugs, handel in drugs/gestolen goederen, bezit van wapens/vuurwerk.

De directie beslist altijd of er wordt overgegaan tot een vorm van schorsing.

Vormen van schorsing:

- Time - out: Leerling wordt voor een (deel van) dag de toegang tot de groep (niet tot school) ontzegd. Er kan hierbij besloten worden om kinderen een dag thuis te laten. Dezelfde dag als het incident volgt een gesprek met de ouders, de leerkracht en de directie. Hierin wordt het gedrag van de leerling besproken, hoe er thuis/school mee omgegaan wordt en wat de wederzijdse verwachtingen zijn. Dit wordt schriftelijk vastgelegd. Ouders ondertekenen dit document. De leerling kan maximaal geschorst worden voor een week.
- schorsing: Bij een volgend incident wordt overgegaan tot schorsing. De leerling heeft tijdelijk geen toegang tot de school. De directie stelt het college van Bestuur op de hoogte van het incident en doet het voorstel om de leerling te schorsen. De directeur stelt namens het college van bestuur de ouders schriftelijk op de hoogte en nodigt hen uit voor een gesprek met leerkracht en directeur. Hierin worden de (on)mogelijkheden tot opvang van de leerling besproken. Daarna kunnen ouders hun verhaal kenbaar maken aan het College van Bestuur. De schorsing geldt voor maximaal 5 dagen. De leerkracht geeft werk mee aan de leerling, ouders zijn hier verantwoordelijk voor.

Wanneer de schorsing langer dan één dag duurt, stelt de directeur de inspectie schriftelijk op de hoogte. Ook de leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld door de directie.

- Verwijdering: Wanneer het echt niet anders kan, wordt de leerling van de school verwijderd. Dit kan alleen als er voldaan is aan bepaalde voorwaarden:
 - gedragsregels in de school waarin is aangegeven wanneer de kritische grens voor verwijdering is bereikt.
 - eerdere maatregelen hebben gefaald (time out, schorsing, afspraken)
 - Leerling en ouders zijn gewaarschuwd dat bij een herhaling tot verwijdering wordt overgegaan.
 - College van Bestuur beslist om een leerling te verwijderen.
 - van de gesprekken met directie, leerkracht en ouders wordt een verslag gemaakt dat door de ouders wordt ondertekend. Dit verslag wordt opgestuurd naar de leerplichtambtenaar en inspectie van onderwijs.
 - definitieve verwijdering kan pas plaatsvinden als directeur een andere basisschool voor de leerling heeft gevonden. tot die tijd blijft de leerling de school bezoeken.
 - Wanneer een andere school gevonden is, geeft het college van bestuur een verwijderingsbesluit. Ouders mogen hierop bezwaar aantekenen. Binnen vier weken na ontvangst moet de definitieve beslissing genomen worden.Directie is verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier. Hierin staat ook een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de ouders van de leerling waarbij gewezen wordt op mogelijke verwijdering. Ook heeft de school afschriften van alle brieven die zijn aangegeven bij de procedure voor verwijdering.